

1^η ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΜΣ «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη λογοτεχνία, τον πολιτισμό και τη μετάφραση» ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Στη μνήμη της Ιφιγένειας Μποτουροπούλου, ομότιμης καθηγήτριας ΕΚΠΑ και μεταφράστριας

Πέμπτη, 11 Ιουλίου 2024 (Αμφιθέατρο της Βιβλιοθήκης της ΦΛΣ του ΕΚΠΑ)

9.00 – 9.30 **Προσέλευση – Υποδοχή**

9.30 – 10.00 **Χαιρετισμοί**

Δημήτρης Δρόσος, καθηγητής, Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μαρία-Χριστίνα Αναστασιάδη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

Μαρία Παπαδήμα, καθηγήτρια, Διευθύντρια ΠΜΣ «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη λογοτεχνία, τον πολιτισμό και τη μετάφραση»

ΟΜΙΛΙΕΣ

10.00-10.30 **Μαίρη Λεοντσίνη**, καθηγήτρια Τμήματος ΤΕΑΠΗ, ΕΚΠΑ
«Η λογοτεχνική ανάγνωση: μια γυναικεία πρακτική»

10.30-11.00 **Lucile Arnoux-Farnoux**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής Λογοτεχνίας, Πανεπιστήμιο της Τουρ (Γαλλία)
«Μεταφράζοντας στα γαλλικά Ελληνίδες συγγραφείς: Ρέα Γαλανάκη, Μέλπω Αξιώτη, Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου

ΔΙΑΔΕΙΜΜΑ

11.00-11.30 Καφές

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

11.30-12.30 Συμμετέχουν:

Δήμητρα Κονδυλάκη, θεατρολόγος, μεταφράστρια

Κατερίνα Μαλακατέ, ιδρύτρια βιβλιοφιλικού ιστολογίου, συγγραφέας

Λίζα Σιόλα, εκδότρια

Κατερίνα Σχινά, κριτικός, μεταφράστρια

Έρση Σωτηροπούλου, συγγραφέας

Συντονισμός: **Μαρία Σπυριδοπούλου**, επίκουρη καθηγήτρια, ΕΚΠΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

12.30-13.00 Συμμετέχουν οι εισηγήτριες των εργαστηρίων

Συντονισμός: **Μαρία Παπαδήμα**, καθηγήτρια, διευθύντρια ΠΜΣ, ΕΚΠΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΠΜΣ «Ελληνογαλλικές Σπουδές στη λογοτεχνία, τον πολιτισμό και τη μετάφραση» ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

Παρασκευή, 12 Ιουλίου 2024 (Αμφιθέατρο της Βιβλιοθήκης της ΦΛΣ του ΕΚΠΑ)

9.00-12.00 **Μαρία Παπαδήμα**, Μετάφραση σύγχρονης γαλλικής λογοτεχνίας

13.00- 16.00 **Lucile Arnoux-Farnoux**, Μετάφραση νεοελληνικής λογοτεχνίας

Σάββατο, 13 Ιουλίου 2024 (Αμφιθέατρο της Βιβλιοθήκης της ΦΛΣ του ΕΚΠΑ)

9.00-12.00 **Μαρία Σπυριδοπούλου**, Μετάφραση κλασικής γαλλικής λογοτεχνίας

13.00-16.00 **Μαρίνα Λεοντάρη**, Μετάφραση μυθιστορηματικής βιογραφίας

Η **Lucile Arnoux-Farnoux** είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο της Tours (Γαλλίας), όπου διδάσκει συγκριτική λογοτεχνία και διευθύνει το τμήμα πτυχιακών σπουδών Φιλολογίας. Οι έρευνές της εστιάζονται στη νεοελληνική λογοτεχνία και στην πρόσληψή της στη Γαλλία, στις πολιτισμικές μεταφορές (transferts culturels) μεταξύ Γαλλίας και Ελλάδας και ιδιαίτερα στο θέμα των πολιτισμικών διαμεσολαβητών ανάμεσα στις δύο χώρες. Συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα έρευνας, όπως το ευρωπαϊκό ERC TranslAtWar. Έχει επιμεληθεί δύο συλλογικούς τόμους για τις πολιτισμικές σχέσεις Γαλλίας και Ελλάδας στον 20ό αιώνα, τα *Le double voyage : Paris-Athènes 1919-1939* και *Le double voyage : Paris-Athènes 1945-1975*. Μαζί με τον Alexandre Farnoux έχει γράψει μια ιστορία της Γαλλικής Σχολής Αθηνών, *A l'ombre du Lycabette. L'École française et la ville d'Athènes* (2022) και με τον Νικόλα Μανιτάκη την ιστορία του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών, *De l'École Giffard à l'Institut français de Grèce* (2023). Έχει επίσης μεταφράσει στα γαλλικά Έλληνες συγγραφείς όπως τους Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Κωνσταντίνο Θεοτόκη, Μέλπω Αξιώτη, Θανάση Βαλτινό και Ρέα Γαλανάκη.

Η **Δήμητρα Κονδυλάκη** είναι σκηνοθέτρια, δραματουργός, μεταφράστρια και σύμβουλος για το Σύγχρονο Ελληνικό Θέατρο στο Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου. Έχει μεταφράσει, μεταξύ άλλων, Μισέλ Βιναβέρ, Κλωντίν Γκαλεά, Ζαν Ζενέ, Εζέν Ιονέσκο, Καρίν Λακρουά, Μωρίς Μαίτερλινκ, Αλφρέ ντε Μυσσέ, Γιασμίνια Ρεζά, Μαρίνα Τσβετάγεβα, Ζορζ Φεντώ, κ.ά. και στα γαλλικά: Μιχάλη Βιρβιδάκη, Δημήτρη Δημητριάδη, Γιάννη Μαυριτσάκη, Έλενα Πέγκα, Κωνσταντίνο Τζήκα. Μεταφράσεις της έχουν ανέβει στο Théâtre de l'Odéon και στο Théâtre de la Ville στο Παρίσι, στο Φεστιβάλ της Αβινιόν, στο Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου κ.ά. Το βιβλίο της *Ο θεατρικός Δημήτρης Δημητριάδης. Εξερευνώντας τη δυνατότητα του αναπάντεχου* (Νεφέλη 2015) ήταν υποψήφιο ως το καλύτερο θεατρολογικό σύγγραμμα 2016 της Ένωσης Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών. Από τον ίδιο εκδοτικό οίκο κυκλοφορεί το 2022 η μελέτη της *Η γλώσσα του σύγχρονου θεάτρου στον ορίζοντα της λογοτεχνίας*.

Η **Μαρίνα Λεοντάρη** έχει σπουδάσει Ιστορία της Τέχνης στο Μπορντώ. Έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στην Ιστορία της Τέχνης και τη Μετάφραση- Μεταφρασεολογία. Δίδαξε Γαλλική Γλώσσα και Ορολογία των Καλών Τεχνών στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας και από το 2018 είναι επιμελήτρια στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του ΕΚΠΑ. Έχει μεταφράσει Νικόλ Αβρίλ, Καρλ Ντράγιερ, Ερίκ Ρομέρ και, σε συνεργασία με τη Μαρία Παπαδήμα, Ζαν-Ροκ Τεσόν, Μπορίς Βιαν, κ.ά.

Η **Μαίρη Λεοντσίνη** σπούδασε στο Τμήμα Γαλλικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Παν/μίου Αθηνών και στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS) στο Παρίσι, απ' όπου αναγορεύθηκε διδάκτωρ. Πραγματοποίησε μεταδιδακτορική έρευνα στο Εργαστήριο Κοινωνικής Ανθρωπολογίας της EHESS και του Collège de France και στο Πανεπιστήμιο Harvard. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης, στο Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης και από το 2007 στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του ΕΚΠΑ. Έχει λάβει μέρος σε επιστημονικά συνέδρια και έχει δημοσιεύσει εργασίες και βιβλία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της σχετίζονται με τις θεωρίες των φύλων, την έμφυλη κοινωνικότητα, τις πολιτιστικές πρακτικές, την πολιτιστική συμμετοχή και τη μετακίνηση πληθυσμών.

Η **Κατερίνα Μαλακατέ** είναι συγγραφέας, βιβλιο blogger, ραδιοφωνική παραγωγός και συνιδιοκτήτρια του μικρού ανεξάρτητου βιβλιοπωλείου Booktalks (Π. Φάληρο). Έχει εκδώσει τρία μυθιστορήματα, ενώ διηγήματά της υπάρχουν σε έξι συλλογικές ανθολογίες. Διατηρεί από το 2009 το βιβλιοφιλικό ιστολόγιο *Διαβάζοντας* που φιλοξενεί εκατοντάδες κριτικές βιβλίων κάθε χρόνο. Είναι διαχειρίστρια μιας από τις μεγαλύτερες ελληνικές βιβλιοφιλικές ομάδες στο Facebook.

Η **Μαρία Παπαδήμα** είναι καθηγήτρια στο Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ. Διατέλεσε πρόεδρος του ΤΓΓΦ (2014-2018) και διευθύντρια του ΔΠΜΣ «Μετάφραση Μεταφρασεολογία» (2013-2015). Από το 2020 διευθύνει το ΠΜΣ «Ελληνο-γαλλικές σπουδές στη Λογοτεχνία, τον Πολιτισμό και τη Μετάφραση». Έχει μεταφράσει σημαντικό μέρος του έργου του Φ. Πεσσόα, καθώς και έργα των Μασάντο ντε Ασίς, Λόμπο Αντούνες, Ρομάν Γκαρύ, Μπορίς Βιάν, Σταντάλ κ.ά. Έχει εκδώσει *Τα πολλαπλά κάτοπτρα της μετάφρασης* (Νεφέλη, 2012) και εμπνευστεί τον συλλογικό τόμο *Πολίτες της Βαβυλωνίας* (Νήσος, 2021). Συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα TranslAtWar. Έχει τιμηθεί με το κρατικό βραβείο Λογοτεχνικής Μετάφρασης (2008), το παράσημο του Ιππότη των Ακαδημαϊκών Φοινίκων (2018) και του Ταξιάρχου του Τάγματος του Καμόνεν (2024).

Η **Λίζα Σιόλα**, είναι αρχιτέκτων (διετέλεσε μέλος του Μέλους του Συμβουλίου της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων UIA) και έχει ιδρύσει από το 1998 μαζί με τον Άγγελο Σιόλα τις εκδόσεις Στερέωμα. Από το 2014 οι εκδόσεις δραστηριοποιούνται στο χώρο της λογοτεχνίας (ελληνική, σύγχρονη και κλασική μεταφρασμένη πεζογραφία, ποίηση, θέατρο, μαρτυρίες και αστυνομική λογοτεχνία) και του δοκιμίου. Το 2022 της απονεμήθηκε το παράσημο του Ιππότη των Γραμμάτων και των Τεχνών για τη συμβολή της στη διάδοση της γαλλικής λογοτεχνίας.

Η **Μαρία Σπυριδοπούλου** είναι επίκουρη καθηγήτρια Γαλλικής Φιλολογίας στο Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ. Έχει δημοσιεύσει σε επιστημονικά περιοδικά της Ελλάδας και του εξωτερικού μελέτες. Έχει διδάξει μετάφραση στο ΕΚΕΜΕΛ και έχει μεταφράσει μεταξύ άλλων Λαμπεντούζα, Μπαλζάκ, Καλβίνο, Μάγκρις, Κονστάν, κ.ά. Για το μεταφραστικό της έργο τιμήθηκε με το βραβείο Pier Paolo Pasolini. Έχει γράψει 2 βιβλία σε συνεργασία (2015), το βιβλίο *L'œuvre et le fonds littéraire de Gisèle Prassinos* (Printa, 2017) και τη μονογραφία *Η γυναικεία γραφή και ο γαλλικός λογοτεχνικός κανόνας: Η περίπτωση της Μαντάμ ντε Ζανλίζ* (Ροές, Σειρά «Λίγεια», υπό έκδοση). Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στις γυναίκες συγγραφείς και καλλιτέχνιδες του σουρεαλισμού, στη γαλλόφωνη λογοτεχνία, στη γυναικεία γραφή στη γαλλική λογοτεχνία του 18ου και 19ου αιώνα, στη συγκριτική λογοτεχνία, στο ευρωπαϊκό θέατρο.

Η **Κατερίνα Σχοινά** είναι κριτικός, μεταφράστρια και συγγραφέας. Διετέλεσε κριτικός βιβλίου στην *Καθημερινή*, υπεύθυνη του κυριακάτικου ένθετου «Ιδέες-Πολιτισμός», μέλος της συντακτικής ομάδας του ειδικού ενθέτου για το βιβλίο «Βιβλιοθήκη» στην *Ελευθεροτυπία*. Έχει μεταφράσει περί τα εκατό λογοτεχνικά βιβλία, έχει γράψει πέντε βιβλία. Το δοκίμιό της *Καλή και ανάποδη. Ο πολιτισμός του πλεκτού* τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο το 2015. Το 1997 βραβεύτηκε από την Ελληνική Εταιρεία Μεταφραστών Λογοτεχνίας για τη μετάφραση του μυθιστορήματος της Toni Morrison *Γαλάζια μάτια*.

Η **Έρση Σωτηροπούλου** είναι συγγραφέας. Το βιβλίο της *Ζιγκ-ζαγκ στις νεραντζιές* βραβεύτηκε με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2000 και με το Βραβείο Μυθιστορήματος του περιοδικού *Διαβάζω*. Το 2011 το μυθιστόρημά της *Εύα* τιμήθηκε με το βραβείο του Ιδρύματος Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών, ενώ η συλλογή διηγημάτων της *Να νιώθεις μπλε, να ντύνεσαι κόκκινα* απέσπασε το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος 2012. Το μυθιστόρημά της *Τι μένει από τη νύχτα* (2015) απέσπασε στη Γαλλία το Βραβείο Μεσόγειος (Prix Méditerranée Étranger). Έργα της έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ισπανικά, σουηδικά, φινλανδικά, τουρκικά, αραβικά και ιταλικά.